

UCHWAŁA
Komisji Habilitacyjnej

w składzie: dr hab. Anna Gemra, prof. nadzw. UW (przewodnicząca); dr hab. Jacek Nowakowski, prof. nadzw. UAM (sekretarz Komisji); dr hab. Adam Mazurkiewicz, prof. nadzw. UŁ (recenzent); dr hab. Katarzyna Kaczor, prof. nadzw. UG (recenzent); dr hab. Rafał Kochanowicz, prof. nadzw. UAM (recenzent); dr hab. Monika Brzóstowicz-Klajn, prof. nadzw. UAM (członek Komisji); dr hab. Dominika Oramus, prof. nadzw. UW (członek Komisji), powołanej w dniu 4 września 2018 roku przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów, na podstawie art. 18a ust. 5 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r., poz. 1789), w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. (Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, zwana dalej ustawą) w sprawie przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego doktora Mariusza Lesia w dziedzinie *nauk humanistycznych*, w dyscyplinie *literaturoznawstwo*.

Komisja, działając zgodnie z w/w ustawą, na posiedzeniu w dniu 5 czerwca 2020 roku, w którym uczestniczyło siedmioro członków Komisji, opierając się na opiniach recenzentów oraz członków Komisji, **uznała**, że przedstawiona przez doktora Mariusza Lesia jako główne osiągnięcie praca *Fantastycznonaukowe podróże w czasie. Między logiką a emocjami* (Białystok 2018,) wraz z pozostałymi dokonaniem naukowymi uzyskanymi po otrzymaniu stopnia doktora mają charakter wskazanego w Ustawie znacznego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej (literaturoznawstwo) oraz istotnej aktywności naukowej. W głosowaniu jawnym (z wynikiem głosów ZA – 6, głosów PRZECIW – 1, głosów WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ – 0). Komisja podjęła uchwałę, w której wyraża **POZYTYWNA** opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie *literaturoznawstwo* Panu doktorowi Mariuszowi Lesiowi.

Komisja przekazuje niniejszą opinię Radzie Naukowej Dyscyplin Szkoły Nauk o Języku i Literaturze Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z wnioskiem o jej przegłosowanie.

dr hab. Anna Gemra – przewodnicząca Komisji

Anna Gemra

dr hab. Jacek Nowakowski – sekretarz Komisji

Jacek Nowakowski

dr hab. Adam Mazurkiewicz (recenzent)

Adam Mazurkiewicz

dr hab. Katarzyna Kaczor (recenzent)

Katarzyna Kaczor

dr hab. Rafał Kochanowicz (recenzent)

Rafał Kochanowicz

dr hab. Dominika Oramus (członek Komisji)

Dominika Oramus

dr hab. Monika Brzóstowicz-Klajn (członek Komisji)

Monika Brzóstowicz-Klajn

Poznań, 5 czerwca 2020 r.

Uzasadnienie uchwały Komisji Habilitacyjnej zawierające pozytywną opinię w sprawie nadania doktorowi Mariuszowi Lesiowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo

Doktor Mariusz Leś ukończył – w 1998 roku – filologię polską na Uniwersytecie w Białymstoku, gdzie 13 maja obronił pracę dyplomową *Stanisław Lem wobec utopii*. W tym samym 1998 roku podjął tam pracę asystenta w Instytucie Filologii Polskiej na Wydziale Filologicznym, którą wykonywał do roku 2008.

Stopień doktora nauk humanistycznych Habilitant uzyskał w roku 2008 na Wydziale Humanistycznym w Akademii Pedagogicznej im. KEN w Krakowie na podstawie rozprawy *Myślenie utopijne u podstaw polskiej „fantastyki socjologicznej” (1979-1989)*, napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Elżbiety Feliksiak. Praca w zmienionej formie ukazała się jako książka zatytułowana *Fantastyka socjologiczna. Poetyka i myślenie utopijne* (Białystok 2008). W tym samym czasie zaczął pracować jako adiunkt, nadal w Instytucie Filologii Polskiej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu w Białymstoku.

W dokumentacji postępowania Habilitant wskazał dwadzieścia cztery publikacje, artykuły i rozdziały w monografiach wieloautorskich, wydane po uzyskaniu tytułu doktora. Niektóre ukazały się w ważnych i ciekawych czasopismach, takich jak „Ethos” czy „Poznańskie Studia Polonistyczne”, choć większość ogłoszono w czasopismach i pracach zbiorowych wydawanych w macierzystej jednostce badawczej. Doktor Mariusz Leś opublikował też trzy książki autorskie – *Stanisław Lem wobec utopii* (Białystok 1998), wspomnianą już monografię *Fantastyka socjologiczna. Poetyka i myślenie utopijne* (Białystok 2008), będącą efektem prac nad tezą doktorską oraz rozprawę *Fantastycznonaukowe podróże w czasie. Między logiką a emocjami* (Białystok 2018) wskazaną jako główne osiągnięcie naukowe w postępowaniu habilitacyjnym.

Doktor Leś aktywnie uczestniczy w życiu naukowym także jeśli wziąć pod uwagę aplikacje o granty. Jako wykonawca i opiekun merytoryczny bierze udział w projekcie europejskim (dofinansowanie: Fundusze Europejskie – Wiedza. Edukacja. Rozwój; okres realizacji: 2017-2020): „Kuznia Kompetencji Studentów Wydziału Historyczno-Socjologicznego, Filologicznego oraz Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku.

Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitant wygłosił referaty na piętnastu konferencjach naukowych (z których jedna miała zasięg międzynarodowy). Warto dodać, że trzy ze wspomnianych kilkunastu konferencji przygotował.

Doktor Mariusz Leś przedstawił też dorobek popularyzatorski i osiągnięcia dydaktyczne. W swoim instytucie opracował i prowadził między innymi zajęcia autorskie z edytorstwa, nowych mediów, poetyki, a także, co naturalne, zajęcia fakultatywne powiązane z zakresem zainteresowań badawczych.

Naukę popularyzował między innymi jako prelegent podczas Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki (2014-2015) czy uczestnik Sobotnich Wykładów Otwartych organizowanych przez jego macierzysty Instytut Filologii Polskiej. Z innych aktywności doktora Mariusza Lesia warto wspomnieć choćby o pełnionej przez niego funkcji wicedyrektora Instytutu Filologii Polskiej (lata 2008-2012 oraz 2016-) czy wydziałowego koordynatora ds. Uniwersytetu Otwartego (2013-), a także kierownika Interdyscyplinarnego Zespołu Badań nad Fantastyką (2017-).

Osiągnięciem wskazanym przez dra Mariusza Lesia jako podstawa do uzyskania stopnia doktora habilitowanego jest książka *Fantastycznonaukowe podróże w czasie. Między logiką a emocjami* (Białystok 2018). Recenzenci: dr hab. Adam Mazurkiewicz i dr hab. Rafał Kochanowicz pozytywnie ocenili wskazane osiągnięcie, a także inne dokonania naukowo-badawcze Habilitanta. Dr hab. Katarzyna Kaczor przedstawiła szereg uwag krytycznych dotyczących rozprawy habilitacyjnej, a przedłożona przez nią recenzja ma konkluzję negatywną.

Dr hab. Adam Mazurkiewicz oceniając książkę *Fantastycznonaukowe podróże w czasie* chwali fakt, iż: „Ze względu na tak zróżnicowany materiał badawczy dr Leś zdecydował się na metodę krytyki retorycznej. Jest to wybór bardzo dobry, bowiem [...] krytyka retoryczna umożliwia spojrzenie na omawiane zjawisko kontekstowo” (s. 9-10). Recenzent uważa rozprawę za „wartą pogłębionej lektury jako pracę interesującą poznawczo, w której pozornie znany motyw został poddany reinterpretacji, wydobywającej nowe sensy” (s. 12). Docenia też drugą książkę Mariusza Lesia (*Fantastyka socjologiczna*) oraz osobne rozprawy, pisząc w związku z tym, iż: „Habilitant to badacz dojrzały, dysponujący wypracowanym warsztatem metodologicznym i w pełni świadomie posługujący się instrumentarium filologicznym” (s. 8).

Dr hab. Rafał Kochanowicz docenia nie tylko rozprawę habilitacyjną, ale i wcześniejszą książkę Mariusza Lesia. Jak pisze o jego wcześniejszym dorobku:

Uzasadnienie uchwały komisji ds. postępowania habilitacyjnego dra Mariusza Lesia

„Największym echem odbiła się w Polsce druga z monografii Habilitanta (*Fantastyka socjologiczna*), w której autor zdemaskował swój – niewątpliwie dojrzały – warsztat naukowca, a zarazem skierował uwagę na zagadnienia wcześniej pomijane i niedoceniane” (s. 1). Również książkę przedłożoną jako główne osiągnięcie naukowe Habilitanta – *Fantastycznonaukowe podróże* – Recenzent ocenia wysoko. Jak zauważa: „Doktor Leś zebrał dotychczasowe, związane z problematyką temporalną tezy, hipotezy i wnioski, na swój sposób je uporządkował i rozwinął. Specyficzna topika »podróży w czasie« została w książce doktora Lesia wydobyta z niszy skonwencjonalizowanych, banalnych wyobrażeń” (s. 6).

Dr hab. Katarzyna Kaczor zaznacza, w odniesieniu do głównego osiągnięcia naukowego, czyli monografii *Fantastycznonaukowe podróże w czasie. Między logiką a emocjami*, iż: „Prezentacja kwestii metodologicznych budzi niedosyt w kontekście podejmowanej problematyki, co powoduje, że praca Habilitanta nie spełnia wymogów stawianych prawidłowo skonstruowanym tekstem naukowym” (s. 7-8). Z drugiej strony, oceniając pozostały dorobek dra Lesia, recenzentka pisze: „Uwzględniając czas, jaki upłynął od uzyskania doktoratu i znajomość literatury przedmiotu aktywność naukową Habilitanta w tym publikacyjną należałoby ocenić pozytywnie” (s. 14.).

Recenzenci przedstawili przytoczone niżej konkluzje.

Dr hab. Adam Mazurkiewicz:

„Zarówno dorobek organizacyjny, dydaktyczny, jak i naukowy – wraz z wchodzącą w jego skład rozprawą, będącą podstawą postępowania habilitacyjnego – uzasadniają starania dra Lesia o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego. Pod względem metodologicznym jest to badacz w pełni dojrzały naukowo, który zajął się dookreślonym polem problemowym, potrafił je oryginalnie zgłębić i zaprezentować w kompetentny sposób wyniki własnych dociekań badawczych”.

Dr hab. Rafał Kochanowicz:

„Stwierdzam zatem, że zarówno dorobek naukowy, jak też rozprawa habilitacyjna spełniają wymagania stawiane habilitantom i wnoszę o dopuszczenie doktora Mariusza M. Lesia do dalszych etapów procedury habilitacyjnej”.

Dr hab. Katarzyna Kaczor:

„Uwzględniając osiągnięcia naukowo-badawcze i aktywność Pana doktora Mariusza M. Lesia w zakresie współpracy międzynarodowej, dydaktyki i popularyzacji nauki oraz ocenę przedstawionego przez Niego osiągnięcia naukowego *Fantastycznonaukowe podróże w czasie. Między logiką a emocjami*, z przykrością stwierdzam, że ubiegający się o stopień

Uzasadnienie uchwały komisji ds. postępowania habilitacyjnego dra Mariusza Lesia

doktora habilitowanego w dyscyplinie literaturoznawstwo Pan doktor Mariusz Maciej Leś nie spełnia kryteriów oceny, jakie w określonym zakresie nakłada Ustawa z dn. 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 września 2011 r. Wnioskuje zatem o niedopuszczenie Habilitanta do kolejnych etapów postępowania habilitacyjnego”.

Swoje opinie wyrazili członkowie komisji: dr hab. Dominika Oramus i dr hab. Monika Brzóstowicz-Klajn, którzy stwierdzili, że dorobek dra Mariusza Lesia spełnia ustawowe wymogi, popierając tym samym pozytywne wnioski dwóch recenzentów. Również pozostali członkowie Komisji stwierdzili, że dorobek dra Mariusza Lesia spełnia wymagania stawiane przez Ustawodawcę.

Po przeprowadzeniu dyskusji nad recenzjami i skonfrontowaniu ich z opiniami wszystkich członków Komisji, przegłosowano uchwałę zawierającą pozytywną opinię w sprawie nadania doktorowi Mariuszowi Lesiowi stopnia doktora habilitowanego (za – 6 głosów, przeciw – 1 głos, wstrzymujących się – 0).

Biorąc pod uwagę oceny recenzentów i opinie członków komisji, a także przebieg i konkluzję dyskusji oraz wyniki głosowania – komisja przedstawia Radzie Naukowej Dyscyplin Szkoły Nauk o Języku i Literaturze UAM pozytywną opinię w sprawie nadania doktorowi Mariuszowi Lesiowi stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa.

dr hab. Anna Gemra (przewodnicząca) *Anna Gemra*

dr hab. Adam Mazurkiewicz (recenzent) *Adam Mazurkiewicz*

dr hab. Katarzyna Kaczor (recenzent) *Katarzyna Kaczor*

dr hab. Rafał Kochanowicz (recenzent) *Rafał Kochanowicz*

dr hab. Monika Brzóstowicz-Klajn (członek Komisji) *Monika Brzóstowicz-Klajn*

dr hab. Dominika Oramus (członek Komisji) *Dominika Oramus*

dr hab. Jacek Nowakowski (sekretarz Komisji) *Jacek Nowakowski*